

Súd: Okresný súd Topoľčany
Spisová značka: 11P/51/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4622201255
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 08. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vlastimil Valkovič
ECLI: ECLI:SK:OSTO:2022:4622201255.4

Uznesenie

Okresný súd Topoľčany vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: T. P., B.. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany, Škultétyho 1577/8, Topoľčany, dieťa matky: T. P., B.. XX.XX.XXXX, O. X. B. X. XXX, právne zast. Advokátkou kanceláriou JUDr. Jozef Kováčik, s. r. o., zo sídlom Legionárska 6434/2, Trenčín, IČO: 47251913, a otca: T. U., B.. XX.XX.XXXX, O. X. X. XXX, o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Súd n a r i a d ť u j e neodkladné opatrenie, ktorým súd udeľuje súhlas za otca dieťaťa T. U., B.. XX.XX.XXXX, aby matka podala žiadosť o prijatie maloletého T. P., B.. XX.XX.XXXX do Materskej školy v Nitrianskej Blatnici 13.

o d ô v o d n e n i e :

1. Na pojednávaní dňa 17.08.2022 matka podala návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým by súd udelil súhlas za otca maloletého dieťaťa, aby matka podala žiadosť o prijatie maloletého T. P., B.. XX.XX.XXXX do materskej Š. P. B. X. XX. Návrh odôvodnila tým, že sa o maloletého od jeho narodenia osobne stará, pričom otec o dieťa neprejavuje záujem. Jej príjem tvorí rodičovský príspevok 378,10 eur, čiastočný invalidný dôchodok vo výške 286,50 eur, príspevok na špeciálnu stravu 35,00 eur, rodinné prídavky na dieťa vo výške 25,88 eur a otec prispieva výživným vo výške 170,00 eur na základe rozhodnutia súdu. Uvedený príjem nie je dostatočný pre zabezpečovanie potrieb domácnosti a pomoc od rodičov nemôže vyžadovať stále. Matka sa chce zamestnať a rozhodla sa dieťa umiestniť do materskej školy P. B. X.. Materská škola podmieňuje prijatie maloletého dieťaťa súhlasom oboch rodičov. Z uvedeného dôvodu dňa 26.04.2022 písomne formou SMS kontaktovala otca a požiadala ho o stretnutie za účelom podpísania žiadosti o prijatie maloletého dieťaťa do materskej školy, na čo nereagoval. Matka požiadala o pomoc pracovníčku ÚPSVaR, ktorej sa podarilo s otcom skontaktovať a uviedol jej, že s udelením súhlasu nesúhlasí. Matka umiestnenie maloletého do materskej školy konzultovala aj s detskou lekárkou, ktorá odporučila tento postup aj z dôvodu urýchlenia odplienkovania maloletého s poukazom na to, že maloletý nechce moc rozprávať, takže po prijatí do kolektívu by to podporilo jeho zručnosť v rozprávaní aj v socializácii. Matka uviedla, že potrebuje s maloletým pomaly začať adaptačný proces, nakoľko je na ňu naviazaný bol by to preňho veľký psychický šok, keby ho v troch rokoch dá na celý deň do škôlky. Maloletý sa potrebuje zoznámiť s prostredím, socializovať sa, zoznámiť sa s učiteľkami. Matka naliehavosť rozhodnutia neodkladným opatrením odôvodňuje tým, že by fakticky stratila jeden rok kvôli zameškaniu školskej dochádzky a včasnému nepodaniu žiadosti.

2. Podľa § 2 ods. 1 CMP (zákona č. 161/2015 Z. z. - Civilného mimosporového poriadku), na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia CSP, ak tento zákon neustanovuje inak.

3. Podľa ustanovenia § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej "C.s.p.") pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

4. Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

5. Podľa § 325 ods. 2 písm. d) CSP, neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby niečo vykonala, niečo sa zdržala alebo niečo znášala.

6. Podľa § 326 ods. 1 CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

7. Podľa § 328 ods. 1 CSP, ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

8. Podľa § 329 ods. 1 CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Ak rozhoduje odvolací súd o odvolaní proti uzneseniu o zamietnutí neodkladného opatrenia, umožní sa protistrane vyjadriť k odvolaniu a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia.

9. Podľa § 329 ods. 2 CSP, pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

10. Podľa § 35 Zákona o rodine, ak sa rodičia nedohodnú o podstatných veciach súvisiacich s výkonom rodičovských práv a povinností, najmä o vysťahovaní maloletého dieťaťa do cudziny, o správe majetku maloletého dieťaťa, o štátnom občianstve maloletého dieťaťa, o udelení súhlasu na poskytovanie zdravotnej starostlivosti a o príprave na budúce povolanie, rozhodne na návrh niektorého z rodičov súd.

11. Podľa ustanovenia § 59 ods. 1 zákona č. 245/2008 Z.z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „školský zákon“) na predprimárne vzdelávanie sa prijíma dieťa od troch rokov veku; výnimočne možno prijať dieťa od dovŕšenia dvoch rokov veku.

12. Podľa ustanovenia § 59 ods. 4, prvá veta, školského zákona dieťa sa na predprimárne vzdelávanie prijíma na základe žiadosti zákonného zástupcu alebo zástupcu zariadenia, ktorú podáva riaditeľovi materskej školy spolu s potvrdením o zdravotnej spôsobilosti od všeobecného lekára pre deti a dorast; potvrdenie o zdravotnej spôsobilosti dieťaťa obsahuje aj údaj o povinnom očkovaní dieťaťa.

13. Riadny výkon rodičovských práv a povinností predpokladá konsenzus rodičov vo veciach súvisiacich s týmto výkonom. Ak sa však rodičia z akýchkoľvek dôvodov nevedia dohodnúť o podstatných veciach súvisiacich s výkonom ich rodičovských práv a povinností, rozhodne o takejto spornej podstatnej veci na návrh niektorého z rodičov súd. Predpokladom je, aby rodičia mali rodičovské práva, aby ich neboli pozbavení alebo aby nešlo o právo, ktoré rodičom nepatrí, lebo v ňom boli obmedzené. Ustanovenie § 35 Zákona o rodine sa preto vzťahuje na tie prípady, keď rodičia inak svoje rodičovské práva a povinnosti vykonávajú, avšak dochádza medzi nimi k nezhodám v podstatnej veci pri výkone rodičovských práv a povinností. Za takúto nezhodu medzi rodičmi možno nepochybne považovať prípad, keď sa rodičia nedohodli o podaní žiadosti na predprimárne vzdelávanie maloletého dieťaťa. Súd v tomto smere skúma, či udelenie takéhoto súhlasu bude v záujme maloletého dieťaťa, napr. či to bude prospievať jeho zdravému vývoju v novom prostredí.

14. Potreba zabezpečenia ochrany maloletého dieťaťa vyplýva z ustanovení zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine. Sleduje sa najmä záujem maloletého dieťaťa, ktorý bol ako zásada zakotvená prijatím zákona č. 175/2015 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon o rodine. V zmysle uvedenej zásady je záujem maloletého dieťaťa prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa, okrem iného, zohľadňuje úroveň starostlivosti o dieťa, bezpečnosť dieťaťa, ako aj bezpečnosť a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa, ohrozenie vývinu dieťaťa a pod. Z citovaných zákonných ustanovení vyplýva účel neodkladného opatrenia, ktorým je predbežná, rýchla i keď len

dočasná úprava právnych (nie len faktických) pomerov účastníkov. Nariadenie neodkladného opatrenia predpokladá, aby sa aspoň osvedčila danosť práva (nároku) a aby neboli vážnejšie pochybnosti o jeho potrebe. Neodkladné opatrenie je inštitútom procesného práva, ktoré môže súd použiť, ak je potrebné, aby boli dočasne upravené pomery účastníkov, alebo ak je obava, že by výkon súdneho rozhodnutia bol ohrozený. Neodkladné opatrenie je predbežným aj v tom zmysle, že sa ním neprejudikujú práva účastníkov a tretích osôb. Nie je konečným rozhodnutím, lebo jeho účelom je len dočasná úprava pomerov účastníkov. Nevyhnutným predpokladom pre vyhoviecie návrhu na vydanie neodkladného opatrenia je naliehavosť potreby predbežnej úpravy pomerov. Táto naliehavosť je príčinou, že súd môže rozhodnúť len na základe osvedčenia tvrdených skutočností bez toho, že by musel byť tvrdý nárok nepochybne preukázaný. Posúdenie, či a kedy je takáto potreba daná, je ponechaná na úvahu súdu, pričom je potrebné starostlivo skúmať všetky dôsledky, ktoré by mohli nastať pre účastníka nariadením neodkladného opatrenia. Pod potrebou bezodkladnej úpravy pomerov účastníkov sa rozumie stav vzťahov účastníkov, ktorý neznesie odklad.

15. Z povahy neodkladných opatrení a aj úpravy rozhodovania o nich je zrejmé, že zákonom ustanovenou podmienkou na vydanie neodkladného opatrenia je potreba dočasnej úpravy pomerov účastníkov do toho času, než tieto budú upravené konečným rozhodnutím. Práve v konaniach zahájiteľných i bez návrhu treba vidieť nezanedbateľné rozdiely medzi konaním vo veci a konaním o neodkladnom opatrení, keď v konaní o neodkladnom opatrení je relatívne zvýšená miera zodpovednosti navrhovateľa neodkladného opatrenia najmä za osvedčenie nevyhnutnosti navrhovanej dočasnej úpravy pomerov. Je to tak i preto, že krátkosť zákonom ustanovenej lehoty na vydanie neodkladného opatrenia na základe návrhu účastníka prakticky vylučuje akékoľvek podstatnejšie vloženie sa súdu do problému než to, že sa overí spoľahlivosť navrhovateľom predložených podkladov a ich dostatočnosť pre navrhované riešenie. Tým sa práve konanie o neodkladnom opatrení vydávanom na návrh v konaniach zahájiteľných i bez návrhu líši nielen od konania vo veci (kde vykonávanie dokazovania súdom bez ohľadu na aktivitu účastníkov spravidla poskytuje dostatočný priestor pre zistenie všetkých rozhodujúcich skutočností), ale aj od konania o prípadnom neodkladnom opatrení vydanom bez návrhu samotným súdom (viď uznesenie Krajského súdu v Trnave č. k.10CoP/34/2013-387 zo dňa 9. júla 2013).

16. Podmienkou pre vydanie neodkladného opatrenia je osvedčenie, že bez okamžitej, i keď len dočasnej úpravy právnych pomerov účastníkov by bolo právo účastníka ohrozené. Nariadením neodkladného opatrenia navrhovateľ nenadobúda práva, o ktorých bude rozhodnuté až rozhodnutím vo veci samej. Z uvedeného charakteru neodkladného opatrenia vyplýva, že pred jeho nariadením nemusí súd zistiť všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre vydanie konečného rozhodnutia a pri ich zisťovaní nemusí byť vždy dodržaný formálny postup stanovený na dokazovanie. Pred nariadením neodkladného opatrenia nie je teda skutkový stav zisťovaný v plnom rozsahu, ale rozhodujúce skutočnosti musia byť aspoň osvedčené. To však neznamená, že súd môže vydať neodkladné opatrenie len na základe tvrdení navrhovateľa bez osvedčenia aspoň základných skutočností, ktoré by umožnili prijať záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana alebo bez osvedčenia nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy. Toto ohrozenie osvedčeného nároku účastníka musí byť konkrétne, reálne a musí hroziť bezprostredne, keď existencia nároku ešte sama o sebe nie je dôvodom na nariadenie neodkladného opatrenia. Je nutné, aby boli osvedčené aspoň základné skutočnosti potrebné pre záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť neodkladná ochrana, ako i osvedčenie nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy.

17. V danom prípade ma súd za preukázané, že maloletý pochádza z mimomanželského vzťahu rodičov. Rodičia maloletého dieťaťa nežijú v spoločnej domácnosti, majú výrazne narušené vzťahy a z ich problematických pomerov vyplynula ďalšia nehoda o tom, či maloletý bude, resp. nebude navštevovať predškolské zariadenie. Výkon rodičovských práv a povinností k maloletej bol upravený súdnym rozhodnutím č. k. 10P/17/2021-120 zo dňa 07.02.2022 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Nitre č. k. 9CoP/14/2022-165 zo dňa 12.05.2022-165 tak, že maloletý T. P., B.. XX.XX.XXXX, bol zverený do výchovy a starostlivosti matky, otec bol zaviazaný prispievať na jeho výživu sumou 170 eur mesačne a je oprávnený stýkať sa s maloletým každú párnú sobotu v čase od 10,00 hod. do 12,00hod. a každú nepárnu nedeľu v čase od 10,00 hod. do 12,00 hod. Zo správy kolízneho opatrovníka vyplýva, že maloletý Michal zatiaľ nerozpráva a nakoľko je predpoklad, že v kolektíve ostatných detí bude motivovaný viac komunikovať je jeho nástup do kolektívu rovesníkov prospešný, nielen z hľadiska rozvoja reči, osobnosti, ale aj z dôvodu získania kolektívnej imunity. Vzhľadom k uvedenému kolízny opatrovník odporúča návrhu matky vyhovieť.

18. Súd pri svojom rozhodovaní vychádzal z citovaných ustanovení zákonov a dospel k záveru, že návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia je dôvodný a sú splnené zákonné podmienky pre jeho nariadenie. Potreba bezodkladného zásahu súdu do pomerov účastníkov v danom prípade vyplýva zo skutočnosti, že v prípade, že by za danej situácie súd neodkladné opatrenie nevydal, maloletý T. P., B.. XX.XX.XXXX by materskú školu nasledujúci rok navštevovať nemohol, čo by nebolo v jeho záujme, nakoľko je vo veku, kedy jeho osobnostný vývoj vyžaduje postupné začlenenie sa do kolektívu rovesníkov, kde bude mať možnosť nadväzovať a rozvíjať zdravé sociálne vzťahy pod vedením odborných pedagogických zamestnancov, bude tráviť čas s inými deťmi rovnakého veku a rozvíjať svoje zručnosti. Okrem iného sa naučí aj spolupracovať a fungovať v inom sociálnom kolektíve než je rodina. Vytvorí si kamarátske putá a prostredie materskej školy ho obohatí o nové skúsenosti a zážitky. Súd má za to, že rozhodnutie o udelení súhlasu za otca na prijatie maloletého na predprimárne vzdelávanie sleduje v súčasnosti jeho najlepší záujem pre riadny a zdravý vývoj a umožní mu plynulý prechod na neskoršie povinné predprimárne vzdelávanie.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie n i e je prípustné, nakoľko účastníci sa práva podať odvolanie výslovne vzdali (§ 368 Civilného sporového poriadku).